

V NAŠI DRŽAVI.

Nov trgovinski minister. Dne 1. septembra je bil imenovan za ministra za trgovino in industrijo g. Juraj Demetorovič, bivši pokrajinski namestnik za Hrvatsko in Slavonijo. Novi minister je bil že zaprisežen in je prevzel ministrske posle od ministra Drinkoviča, ki je bil do sedaj zastopnik trgovinskega ministra.

Jugoslavija bo prejela letno po dogovoru v Haagu od Nemčije na vojni odškodnini 6 milijonov zlatih mark.

V Sloveniji ne bo to šolsko leto uknjen nobeden srednješolski razred. Z velikim zanimanjem pričakuje vse zakonite predloženega osnutka ljudskošolskega zakona.

Zmanjšanje števila uradništva. Finančno ministrstvo je izdalo odlok vsem ministrstvom, naj gledajo na to, da po možnosti prihranijo od letošnjega proračuna 10 odstotkov ter naj se radi tega mest, ki so v proračunu predvidena, za sedaj ne spopolnijo. V smislu tega odloka finančnega ministrstva so sedaj vsa ministrstva pričela delo, da končno rešijo zmanjšanje števila uradništva, ki se napoveduje že dolgo. Po vseh ministrstvih delajo na tem, da bo do 15. septembra, ko poteče rok za predložitev proračuna za bodoče leto, ugotovljen stalež vsega uradništva.

Angleška mornarica bo obiskala te dni našo jadransko obal in bo ostala dalje časa v luki v Šibeniku.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Avstrija je vzbujala zadnje dni občo pozornost. Krvavi spopad med oboroženima organizacijama krščanskih socialcev in socialnih demokratov v St. Lovrencu je izzval pozornost cele evropske javnosti. Angleško časopisje je razneslo vest, da hoče krščansko socialna Heimwehr zasesti Dunaj in uvesti diktaturo pod predsedstvom bivšega kanclerja dr. Seipla. Ker so prišle vesti o namerah predčasno v javnost, je vodstvo Heimwehra zanikalo po časopisju svoje nakane. Vsekako je v Avstriji nekaj prevrat v zraku, ker se tudi avstrijska Kmečka zveza združuje s krščanskimi socialci proti socialnim demokratom.

Svet društva narodov v Ženevi je začel zborovati.

Uspeh v Haagu. Celi svet je že bil pripravljen, da bodo dolgovezna posvetoovanja po vojni od Nemčije oškodovanih držav v Haagu brez vsacega uspeha. Do načelnega sporazuma je došlo šele 28. avgusta in je bil sprejet v našem listu opisan Youngov plačilni načrt. V Haagu doseženi sporazum je po sklepu svetovnega miru najvažnejši dogovor, ki je končno veljavno uredil pravno vprašanje iz svetovne vojne. Po doseženem soprazumu z Nemčijo bodo začeli te dni strokovnjaki iz izdelovanjem poročil o praktični izvedbi Youngovega načrta. Oktobra se bodo

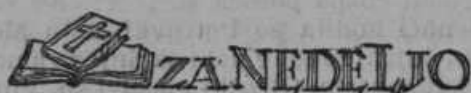
sestali zastopniki vlad h končni dogovoru pogodbe. Pomirjenje v Haagu bo rodilo izpraznitev Porenja, katerega bodo zapustile zadnje inozemske čete junija 1930.

Obračun med Židi in Arabci v sveti deželi. Zadnje dni so se vršili prav resni spopadi med Židi in Arabci v Palestini. Sveta dežela je pod pokroviteljstvom Angležev. Od sklepa miru po svetovni vojni obljubujejo Angleži Židom in Arabcem samostojnost. Judje iz celega sveta se selijo v sveto deželo, kjer bi naj tvorili samostojno državo. Palestina je pa seve posejana z arabskimi plemeni, katerim ni po godu zbiranje židovstva, ker bi bila ona rada gospodar svetih krajev. Boji med Židi in Arabci so zahtevali 143 mrtvih in 426 ranjenih Arabcev, židov in kristjanov. V spor so posegli Angleži, ki so zbrali v sveti deželi 4000 mož vojaštva in u-

stražovali z oboroženo silo po samostojnosti hrepeneče Žide in Arabce.

Bog ruskih sovjetov Stalin je odstranil iz vseh važnih položajev in izključil iz komunistične stranke znamenitega voditelja tretje internacionale Buharina. Buharinu se bo godilo najbrž ravno tako kakor Trockemu, ki se že potika leta po svetu, a se ga vse boji kot bivšega vojaškega krvnika boljševiske Rusije. Druga žrtev Stalinovega diktatorstva je odstop ljudskega komisarja za prosveto Lunirskega. Na njegovo mesto pride član revolucionarnega sveta Andrej Bubnov. Vrhovno prosvetno mesto v Rusiji je prešlo v roke vojaške osebnosti.

Spor med Rusi in Kitajci, kojega poravnava so že začeli boji med boljševiskimi in kitajskimi četami, bo poravnano mirno s posebno pogodbo med obema državama.

Friderik Ozanam.

Spominski dan 8. septembra.

Eden največjih mož, kar jih je imela katoliška cerkev, da res svet v 19. stoletju je gotovo Friderik Ozanam. Rojen v Milanu na Italijanskem je preživel svojo mladost v Lionu na Francoskem, kamor se je preselil njegov oče, ki je bil zdravnik. Učil se je prava in jezika najprej v domačem mestu, nato pa je na željo svojega očeta šel v Pariz, da bi se še bolj spopolnil v pravnih vedah. Že kot mlad dijak je bil Friderik Ozanam, ki se je po mnogih dvomih priporil do trdnega verskega prepričanja, voditelj na novo zbujenega verskega življenja med dijaki. Občevanje z najboljšimi katoliškimi možmi na Francoskem je vedno bolj utrjevalo njegovo krščansko prepričanje in v nemalo njegovo versko navdušenost. Upal si je celo profesorje na visoki šoli opozarjati na njihove krivične izpade proti katoliški Cerkvi in jim priporočati, da naj se temeljiteje poučijo o Cerkvi, da jo bodo pravičneje sodili. 23 let star je napravil doktorat iz prava, dve leti pozneje iz književnosti.

Najprvo je postal odvetnik in se na ljubo svoji stari, bolehnici materi naselil v Lionu. Leta 1840 pa so ga po sijajno prestani izkušnji poklicali za profesorja književnosti na visoko šolo v Parizu. Po 40 letih je bil Ozanam prvi, ki je kot prepričan katoličan dobil mesto na vseučilišču v glavnem mestu Francije. Kot profesor je bil ljubljenec svojih dijakov. Celo Beran, poznejši brezverski pisatelj, je moral o Ozanamu priznati: »Kako krasna duša! Kako smo ga ljubili!« Kot profesor in kot pisatelj je vedno zastopal stališče, da se mora Evropa za svojo omiko zahvaliti krščanstvu.

Ozanamovo največje delo, radi katerega še tudi živi njegov spomin pri milijonih ljudi, so pa Vincencijeve konference. Pariški dijaki so imeli razna društva, imenovana konference, na katerih so se razgovarjali o raznih vprašanjih, ki so jih zanimala. V nekem takem dru-

štvu je Ozanam nekoč z vso ognjevitostjo govoril o velikih delih, ki jih lahko pokaže katoliška Cerkev v letih svojega obstoja. Nek dijak, ki je bil nasprotnega mišljenja, mu je odvrnil: »Vi imate prav, če govorite o preteklosti. Nekdaj je krščanstvo delalo čudeže, sedaj je pa mrtvo. In vi, ki se postavljate, da ste katoličani, kaj napravite vi? Kje so dela, ki govorijo o vaši veri, ki bi nas silila k vpoštevanju vaše vere in nas prisilila, da bi jo tudi mi sprejeli?« Nad Ozanama je prišlo kakor razsvetljenje. Priznal je: »Imate žalibog prav. Vse premalo delamo iz svoje vere.« In premišljeval je, s čim naj bi katoličani pokazali svojo živo vero. Kmalu je pa svojim somišljenikom naznanil: »Pomagajmo svojim ubogim sobratom, kakor je delal Kristus in je tudi nam zaukazal.« In v majniku l. 1833 je z osmimi tovariši ustanovil prvo Vincencijevo konferenco v podporo revežev.

Svojo ustanovo je imenoval Ozanam po Vincenciju Pavelskem, ker je ta svetnik tako svetnik krščanskih dobrodelnosti. Vse delo v Vincencijevih konferencah je postavil Ozanam na nadnaravno podlago. Udje teh konferenc naj podpirajo siromake ne iz posvetnih nagibov, na primer, da bi s tem pridobivali pristašev itd., temveč le iz ljubezni do Boga in ker je to ena največjih Kristusovih zapovedi. In udje teh konferenc naj se ne zadovoljijo, da dajo za podporo revežev kak prispevek, ne, oni se naj osebno pečajo z reveži, naj jih obiskujejo, se razgovarjajo z njimi, naj jih tolažijo, poučujejo, tudi opominjajo. Vse pa naj izvršujejo v pravi krščanski ponižnosti, ne da bi iskali svojo hvalo, kako priznanje od ljudi.

Na njegovem velikem delu je očitno bil božji blagoslov. Že, ko je Ozanam živel, je bila njegova ustanova znana in razširjena po vsem katoliškem svetu. Ozanam je skušal vsem udom teh konferenc vliti svojega duha v pismih, ki jih je pisal posameznim konferencam, kajti on je bil trdno prepričan, da more svetu pomagati in ga osrečiti le ta duh prave ljubezni do bližnjega. O tem se je čisto jasno izrazil v nekem pismu, v katerem je pisal: »Vprašanje, ki loči ljudi naših dni, ni vprašanje kake politične oblike, temveč je socialno vprašanje,